

Shrnutí zprávy o průběžném hodnocení (IER) sektoru Jaderná bezpečnost¹

Financování (M€)	2002		2004		2006		CELKEM	
	TF	Spolufin.	TF	Spolufin.	TF	Spolufin.	TF	Spolufin.
Původní alokace	1,000	0,250	0,300	0,100	0,400	0	1,700	0,350
Revize a/nebo včetně UIBE ²	1,000	0,250	0,300	0,100	0,400	0	1,700	0,350
Počet projektů (z toho UIBE)	1 (0)		1 (0)		1 (0)		3 (0)	

Obecným cílem podpory Phare/TF v oblasti **Jaderné bezpečnosti** (NUS) je posílení operací v oblasti jaderné bezpečnosti a radioaktivních odpadů. **Specifické cíle**, kterých má být dosaženo ve dvou podskupinách sektoru, se týkají (1) posílení operací při skladování a ukládání radioaktivních odpadů a (2) posílení kapacit ve správě radioaktivních odpadů v ČR.

Konečným příjemcem pomoci odpovědným za technické návrhy a řízení pomoci včetně spolufinancování je Správa úložišť radioaktivních odpadů (SÚRAO). Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO) zřídilo SÚRAO v roce 1997 na základě přijatého Atomového zákona (č. 18/1997 Sb.) jako instituci zodpovídající za řízení činností týkajících se ukládání radioaktivních odpadů a vyhořelého jaderného paliva v ČR. Od 1.1.2000 přešla všechna úložiště radioaktivních odpadů pod správu SÚRAO.

V květnu 2002 přijalo MPO 'Koncepti řízení radioaktivních odpadů a vyhořelého jaderného paliva v České republice', která je hlavním **strategickým dokumentem** i realizačním plánem v oblasti radioaktivních odpadů a vyhořelého jaderného paliva (včetně plánované výstavby hlubinného geologického úložiště).

Relevance obou podskupin je hodnocena jako **"vynikající"** kvůli zvolenému inovačnímu přístupu pro ukládání odpadů a uzavírání komor na úložišti Richard i velkém zájmu jiných členských zemí EU. Cílem vývoje nástrojů podnikového řízení a zajištění/řízení jakosti i integrovaného informačního systému SÚRAO je dosažení vyšší úrovně a také udržitelnosti při zajištění jaderné bezpečnosti a ochrany obyvatel a životního prostředí v okolí úložišť před zářením, ale také posílení řídicí kapacity SÚRAO v programu výstavby hlubinného geologického úložiště pro konečné uložení vysoce aktivních odpadů v ČR.

Podpora je určena i pro rekonstrukci 'horké komory' v provozní budově jako nedílné součásti pro dosažení plné provozní kapacity úložiště Richard při budoucím příjmu vyřazených (dlouhodobých) uzavřených radionuklidových zářičů od původců odpadů, jejich zkoušení (např. neporušenosti obalů, odstínění apod.) a následného skladování/ uložení.

Financování ³	2002		2004		2006		CELKEM	
	Kontrah.	Čerpáno	Kontrah.	Čerpáno	Kontrah.	Čerpáno	Kontrah	Čerpáno
Grant EK (%)	97,03	48,51	99,64	57,89	0	0	74,66	38,77
Spolufin. (%)	163,38	69,50	42,13	42,13	---	---	128,74	61,68

Efektivnost podskupiny 'posílení operací při skladování a ukládání radioaktivních odpadů' byla zpočátku ovlivněna technickými a bezpečnostními problémy spojenými se souvisejícím projektem Phare 2001; nyní je však hodnocena jako **"vynikající"**, což je odrazem toho, jak schopně SÚRAO řídila dodavatele jak smluv hrazených z EK tak spolufinancovaných, včetně vzájemně propojených procesů a jejich milníků. To platí jak pro úpravu 'historických odpadů' a následné uzavírání komor tak pro rekonstrukci provozní budovy a zkušebního zařízení na úložišti a také pro vynikající spolupráci se všemi dodavateli.

¹ Abstrakt TF-IER/CZ/01/NUS, konečná verze z 21/12/06; datum uzávěrky faktických informací - 31/10/06

² Roční alokace sektoru pro IER potvrzeny jako platné na 'zahajovací' schůzce 04/10/06

³ Datum uzávěrky finančních dat - 31/10/06 pro grant EK a 30/09/06 pro spolufinancování (zdroj CFCU)

Efektivnost podskupiny ‘posílení kapacit ve správě radioaktivních odpadů’ je hodnocena jako “**dobrá**” a odráží skutečnost, že PF má jasnou logiku potřeb a pro dosažení nezbytných výsledků stanoví požadované služby. Kromě toho má SÚRAO zkušenosti z úspěšného řízení složitých technických projektů a pořídila podstatnou část HW pro provoz budoucích integrovaných informačních systémů v předstihu, což přispívá k dosažení plánovaných cílů.

Účinnost podskupiny ‘posílení operací při skladování a ukládání radioaktivních odpadů’ je hodnocena jako “**vynikající**”, protože přes počáteční zpoždění a nedořešené technické problémy týkající se uzavírání komor i rekonstrukce provozní budovy a zkušebního zařízení bylo řízení projektů a jejich rizik SÚRAO velmi kvalitní a všechny aktivity nyní probíhají dobře. Pravděpodobnost, že všechny aktivity projektů (financovaných ze zdrojů EK i spolufinancovaných) budou úspěšně dokončeny a vzájemně související cíle dosaženy, je velmi vysoká.

Účinnost podskupiny ‘posílení kapacit ve správě radioaktivních odpadů’ je hodnocena jako “**dobrá**”, což vyplývá z identifikace SÚRAO s cíli projektu a odhodlání využívat nástroje podnikového řízení a integrovaného informačního systému jako základ pro efektivní systém zajištění/řízení jakosti v rozhodovacích procesech. Tento přístup potvrzuje i nově přijatý pracovník zodpovědný za řízení informačního systému.

Dopad obou podskupin je hodnocen jako “**dobrý**”. Dodávka nového a rekonstrukce stávajícího zařízení horké komory na moderní úroveň umožní rozšíření role úložiště v systému centralizovaného řízení a ukládání a skladování budoucích radioaktivních odpadů a zvýší kvalitu nakládání s odpady.

Dosažení vynikajícího dopadu u obou podskupin brání zatím určitá rizika, a to i přes vynikající řízení projektů SÚRAO, její schopnosti a ztotožnění se s cíli projektů i skutečnost, že projekty jsou velmi dobře zasazeny do rámce dlouhodobých strategických priorit.

Hlavní aktivity podskupiny ‘posílení operací při skladování a ukládání radioaktivních odpadů’ (*trvalé uložení ‘historických odpadů’ a příprava úložiště na příjem budoucích (dlouhodobých) uzavřených radionuklidových zářičů od původců odpadů, jejich zkoušení a následné skladování/uložení*) v současnosti probíhají a potenciální technická rizika musí být vyřešena do té doby, než bude možno zaručit plný dopad a udržitelnost technického návrhu uzavírání komor, který má sloužit jako případ bezpečnosti a osvědčené praxe využívající inovační technologie pro bezpečné a trvalé uložení nízko-aktivních radioaktivních odpadů.

Obdobně v podskupině ‘posílení kapacit ve správě radioaktivních odpadů’ mohou obavy veřejnosti z hlubinného geologického úložiště omezit plný dopad projektu 2006, pokud jde o podporu rozvoje řídicích kapacit pro přípravu takové lokality. Projekt by však potenciálně mohl přispět k veřejné diskusi a zvýšení informovanosti o problémech spojených se systémy provozovanými v ČR v oblasti řízení a monitorování odpadů a s dalšími souvisejícími otázkami bezpečnosti.

Udržitelnost obou podskupin je hodnocena jako “**dobrá**”, protože projekty by měly vést k posílení kapacit SÚRAO a rozšíření osvědčené praxe tak, aby bylo dosaženo vyšší úrovně jaderné bezpečnosti a ochrany obyvatel a životního prostředí v okolí úložišť před zářením.

Celkově jsou projekty sektoru Jaderná bezpečnost hodnoceny jako “vynikající”, což je odrazem vysoké relevance obou podskupin a řídicích schopností a výrazně pozitivního vztahu SÚRAO k projektům. Očekává se, že projekty by měly vést k posílení kapacit SÚRAO a rozšíření osvědčené praxe a tím k dosažení vyšší úrovně jaderné bezpečnosti a radiační ochrany v ČR.

Hodnocení sektoru v IER

Cíl	Relevance	Efektivnost	Účinnost	Dopad	Udržitelnost	Slovní hodnocení
NUS	2	2	2	1	1	Vynikající